

Propunere legislativă pentru incriminarea crimelor comunismului (septembrie 2007)

În cursul anilor 2006-2009, la solicitarea conducerii Institutului pentru Investigarea Crimelor Comunismului în România (președinte Marius Oprea, director general Stejărel Olaru, secretar general Lucia Hossu Longin), am colaborat cu acest Institut la elaborarea unor proiecte legislative și pentru redactarea de sesizări penale specifice.

Propunerile legislative de incriminare a crimelor comunismului au fost transmise, succesiv, Ministerului Justiției – ministrului liberal Tudor Chiuariu (Guvernul Tăriceanu), respectiv ministrului Marian-Cătălin Predoiu (fost „liberal”, în Guvernul Boc) – și aveau în vedere completarea Codului penal în vigoare la acea dată (și a Legii nr 80/1995 privind statutul cadrelor militare), respectiv includerea lor în proiectul Codului penal la care se lucra în cursul anului 2008. Propunerile vizau în principal incriminarea „crimelor comunismului” drept „crime împotriva umanității” („persecuții din motive politice”), „imprescriptibile”, indiferent de data la care au fost săvârșite, în înțelesul prevederilor Convenției ONU din 1968 asupra imprescriptibilității crimelor de război și a crimelor împotriva umanității (coroborate cu cele ale Statutului Tribunalului Militar de la Nuremberg), Convenție ratificată de România încă din anul 1969.

Propunerile aveau să nu fie însușite și concretizate de Ministerul Justiției nici în anul 2007 și nici în 2008. La data de 17 iulie 2009, Guvernul Boc și-a angajat răspunderea în fața Parlamentului pe un Cod penal (Legea nr 286/2009) care va incrimina inclusiv „persecuțiile pe motive politic” drept „crime împotriva umanității”. Însă acest lucru s-a făcut prin întemeierea, ca definiție a faptelor, în Expunerea de motive, pe prevederile Statutului de la Roma al Curții Penale Internaționale – și fără a se face nici cea mai vagă trimitere la Convenția ONU din 1968 (unica aplicabilă „crimelor împotriva umanității” drept „crime ale comunismului”), deși atrăsesem insistent atenția asupra faptului că potrivit articolului 24 paragraful 1 din Statutul de la Roma (adoptat în 1998 și intrat în vigoare în 2002) dispozițiile acestuia nu sunt aplicabile crimelor împotriva umanității comise anterior intrării sale în vigoare. Comentarii care privesc inclusiv aspectele de mai sus pot fi găsite și în următoarele articole de pe acest site: „Crimele comunismului: injustiție și cinism” (I-III), anul 2008, respectiv „Crimele comunismului: intenții rele”, anul 2009.

Un alt exemplu foarte concret și el în care mai ales guvernarea Băsescu/ Boc înțelegea să saboteze asemenea proiecte legislative poate fi văzut pe tot pe pagina de Documente/ Alte documente a site-ului în cuprinsul materialului „Raspuns unui act guvernamental de aparare a tortionarilor comunisti”.

Se impune subliniat că în raport cu toate cele arătate nu a existat niciodată vreo atitudine din partea societății civile sau a intelectualilor democrați.

În continuare este redată Propunerea legislativă din septembrie 2007 iar tot pe această pagină a website-ului poate fi găsită și Propunerea din iunie 2008 de incriminare prin Codul penal a crimelor comunismului.

În legătură inclusiv cu tema în discuție, tot în această secțiune a website-ului (Documente/ Analize, studii, rapoarte), poate fi văzută și analiza „<Decomunizarea> României – fantasma unui sfert de veac”, pe care am realizat-o în prima parte a anului 2015.

Către Ministerul Justiției

IICCR propune următoarele două completări ale Codului penal și Legii nr 80/1995 privind statutul cadrelor militare:

1. Persecuțiile pe motive politice comise de regimul comunist vor fi considerate crime contra omenirii, în conformitate cu prevederile Convenției ONU asupra imprescriptibilității crimelor de război și a crimelor împotriva umanității (adoptată la 26 noiembrie 1968, intrată în vigoare la 11 noiembrie 1970), coroborate cu prevederile Statutului Tribunalului Militar Internațional de la Nuremberg (definit prin Acordul din 8 august 1945, de la Londra, al Puterilor Aliate). Potrivit art I al Convenției ONU, indiferent de momentul comiterii lor, crimele prevăzute de Statutul Tribunalului Militar de la Nuremberg sunt imprescriptibile. Prin art 6 lit (c), Statutul Tribunalului Militar de la Nuremberg definește și incriminează „crimele împotriva umanității” ca acele fapte constând în: „asasinarea, exterminarea, aducerea în stare de sclavagism, deportarea, sau orice act inuman comis împotriva unei populații civile, pe timp de pace sau de război, sau persecuțiile pe motive politice, rasiale sau religioase, fie că ele constituie sau nu violări ale dreptului intern”.

În considerarea faptului că România a ratificat Convenția ONU asupra imprescriptibilității crimelor de război și a crimelor împotriva umanității la data de 30 iulie 1969 prin Decretul nr. 547 din 29 iulie 1969, publicat în Buletinul Oficial nr. 83 din 30 iulie 1969, se impune completarea Titlului XI al Codului penal („Infrațiuni contra păcii și omenirii”) cu un nou articol – „Crime contra omenirii” – care să definească aceste infrațiuni în mod identic cu art 6 lit (c) din Statutul Tribunalului Militar de la Nuremberg (prevederi la a căror aplicare statul român s-a angajat prin ratificarea Convenției ONU asupra imprescriptibilității crimelor de război și a crimelor împotriva umanității). În consecință, se impune completarea Titlului XI al Codului penal („Infrațiuni contra păcii și omenirii”) cu un nou articol cu următorul cuprins:

„Art 371¹ Crime contra omenirii

Asasinarea, aducerea în stare de sclavagism, sau orice act inuman comis împotriva unei populații civile, pe timp de pace sau de război, sau persecuțiile pe motive politice, se pedepsesc cu detențiune pe viață sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani și interzicerea unor drepturi.

Dacă faptele sunt săvârșite în timp de război, pedeapsa este detențiunea pe viață.

Înțelegerea în vederea săvârșirii infracțiunii de crime contra omenirii se pedepsește cu închisoare de la 5 la 20 de ani și interzicerea unor drepturi”.

Întrucât faptele constând în „exterminarea” și „deportarea” comise împotriva unei populații civile, precum și persecuțiile pe motive „rasiale sau religioase”, astfel cum acestea sunt prevăzute de către art 6 lit (c) al Statutului Tribunalului Militar de la Nuremberg, sunt deja incriminate prin dispozițiile Titlului XI al Codului penal, acestea urmează să nu se mai regăsească în definiția „Crimelor contra omenirii”, cu care propunem să fie completat acest Titlu al Codului penal.

2. Legea nr 80/1995 privind statutul cadrelor militare se completează în sensul că ofițerii, maiștrii militari și subofițerii, care, prin decizie definitivă, au fost declarați agenți ai organelor de Securitate ca poliție politică, în înțelesul Legii nr 187/1999 vor fi degradați militar prin Decret al președintelui României. Măsura degradării militare va fi dispusă prin Decret al președintelui României și față de ofițerii, maiștrii militari și subofițerii care, ca membri ai aparatului represiv al statului totalitar, au fost condamnați, prin hotărâre judecătorească definitivă, pentru încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor.

Marius Oprea
Presedinte al I.I.C.C.R

19 septembrie 2007